

Podstata sdílení naší paměti nekončí u procesu rozpomínání a předávání vzpomínek posluchači. Zahrnováním každodenní paměti do té, která vytváří společnost a její kulturu se věnují Jan Assmann a John Czaplicka v textu *Collective Memory and Cultural Identity*. V rámci celého textu vycházejí z myšlení Friedricha Nietzscheho, který kulturu definuje jako živoucí organismus. Podobně jako u zvířat, u kterých genetika zaručuje určité procento přežití druhu, se díky kulturní paměti uchovává a formuje charakteristika společnosti a kultury.¹ Vnímání životnosti a proměnlivosti kulturní paměti umožňuje citlivější a komplexnější vnímání společnosti a vlivů, které naši paměť ovlivňují.

Kulturní pamětní archiv se podle autorů skládá ze dvou typů předávání vzpomínek. První z nich je na každodenní bázi součástí naší běžné komunikace s okolím-*Komunikační paměť*. Vyznačuje se velkou formou nepřipravenosti, neinscenovanosti a nejedná se o projev specializovaný a uceleně bezchybný.² Díky těmto vlastnostem se stává přirozenou součástí našeho každodenního života a podvědomě zachycuje a předává data z paměti do paměti. Proces probíhá na principu neustálého střídání rolí z posluchače na vypravěče. Probíhající činnost mohou více organizovat místa, ve kterých se nacházíme jako např. dopravní prostředky nebo čekárny³, speciálně v čekárnách u doktora se objevují i nepsaná pravidla šeptání. Každodenní a pro většinu společnosti přirozenou a automatickou činností jakou je rozmluva, se díky přechodu dostáváme podle autorů do objektivizované kultury.⁴ Vymezují se proti vnímání Maurice Halbwachse, který má dojem, že paměť krystalizuje, tím pádem mizí z jedné skupiny proměněná do druhé.⁵ Assmann a Czaplicka sice tvrdí, že se kontakt mezi každodenním aktem v rámci společnosti a objektivní kulturou nepřetrhává, ale právě s tímto termínem mám problém. Jistě se shodneme, že v rámci tohoto vztahu dochází k objevování faktických a všeobecných informací a vzpomínek, nicméně jejich prezentaci podle mě nelze nazvat ani z daleka slovem “objektivizovaná kultura“. V historickém kontextu nejenom našeho území nalezneme několik příkladů manipulace s prezentací dějin a pamětí jako objektivních a daných.

¹ ASSMANN, Jan, CZAPLICKA, John. “Collective Memory and Cultural Identity.” *New German Critique*, no. 65, 1995, pp. 125–133. *JSTOR*, www.jstor.org/stable/488538. Dostupné 6. dubna 2020, s. 126.

² Tamtéž.

³ Tamtéž, s.127.

⁴ Tamtéž, s. 128.

⁵ Tamtéž.

Mnohokrát byla paměť národa využívána pro extrémní ideologie, které na jejím základě ovládaly kulturu. Hlavně z tohoto důvodu nemůžeme mluvit o jasné objektivizaci.

Přechod z komunikační paměti do kulturní přináší ale nesporně mnoho základních informací o kultuře. Kulturní paměť je tak sestavena z mnoha každodenních vzpomínek a na rozdíl od té každodenní má své pevné místo, linii s přelomovými událostmi.⁶ U jejich zachovávání považují za podstatné poznatek týkající se rozdílů mezi *každodenní* a *kulturní*, který neodpovídá rozdílu mezi *ústním* a *psaným*.⁷ Kulturní paměti mohou být tvořeny z forem odlišných od psaných archiválií. Může se jednat o rituály, divadelní představení, tradice, kostýmy, ...

Text je zaměřený i na samotný proces vytváření kulturní paměti, který je rozdělen na šest základních fází: *Konkretizace identity* (uvědomění kultury čím je, a čím naopak není), *Kapacity pro rekonstrukci* (paměť nedokáže sama o sobě zachytit minulost, jde o to, jakým způsobem ji rekonstruuje společnost), *Formace* (nositelem informací není jedno typické médium), *Organizace* (kulturní paměť na rozdíl od komunikační potřebuje odborníky), *Povinnost* (paměť má vliv na žebříčky hodnot a může určovat chování společnosti) a *Reflexe*.⁸

Ohlížení se do minulosti a její předávání formuje nejen nás jako specifickou společnost, ale zároveň předává informace okolním kulturám a reflektuje, co chceme a kam směřujeme. Přítomnost si z paměti přebírá informace a rozhoduje, zda se chce minulosti držet nebo od ní naopak utéct. Tímto způsobem naše paměť ve spojení s ostatními formuje naši přítomnost a hlavně budoucnost.

⁶ ASSMANN, Jan, CZAPLICKA, John. "Collective Memory and Cultural Identity." *New German Critique*, no. 65, 1995, pp. 125–133. JSTOR, www.jstor.org/stable/488538. Dostupné 6. dubna 2020, s. 129.

⁷ Tamtéž, s. 131

⁸ Tamtéž, s. 130